

TBMM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 5141
Tarih: 30.01.2020

- 25280

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat SARI SAÇ
Van Milletvekili

20 Temmuz 2016 tarihinde Olağanüstü Hal (OHAL) uygulamasına geçilmesiyle demokratik ve barışçıl gösteri, yürüyüş ve eylemlere keyfi yasaklamalar getirilmeye başlanmıştır. Demokratik düzeni tehdit eden yasaklama ve engellemelerden en çok seçim bölgem olan Van ili etkilenmiştir. Çünkü mülki amirler, Anayasa başta olmak üzere yasaları hiçe sayarak 21 Kasım 2016'dan itibaren Van'da eylem ve etkinliklere periyodik olarak yasaklama veya kısıtlama getirmişlerdir. Temmuz 2018'de OHAL'in kaldırılmasına rağmen Van'da her 15 günde bir demokratik eylem ve etkinlikler yasaklanarak adeta OHAL düzeni Van'da kalıcı hale getirilmiştir. Her ne kadar Anayasa, 34'üncü maddesinde geçen "Herkes, önceden izin almadan, silahlı ve saldırsız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." ifadesiyle söz konusu hakkı garanti altına alsada nüfusu 1 milyonu aşan Van'da yurttaşlar, en temel ve doğal anayasal haklarını kullanmaktan men edilmişlerdir.

Hayatın doğal akışına aykırı olan 1000 günü aşan yasaklamalar, Van'da sosyal ve ekonomik hayatı olumsuz etkilediği gibi yerel demokrasinin üzerinde adeta Demokles'in kılıcı gibi sallanmaktadır. Bunun sonucunda 1 Şubat 2020 tarihinde yapacağımız HDP Gevaş İlçesi Olağan Kongresi kapsamındaki çalışmalar bile engellenmiştir. Bu nedenle Van halkının kongreye davet edilmesi amacıyla el broşürlerin dağıtılmasına Gevaş Kaymakamlığı tarafından kentteki periyodik yasaklar gerekçe gösterilerek izin verilmemiştir. Zaten her günün periyodik olarak yasaklı ilan edildiği Van'da Gevaş kaymakamlığının tutumu politik bir art niyet taşımaktadır. Çünkü yasaklamaların kapsamı keyfiyete göre sürekli genişletilmekte ve yasak kapsamına girmeyen durumlarda bile engelleme yoluna gidilmektedir. Dolayısıyla Van'da yurttaşları kültürel, siyasal ve ekonomik anlamda cezalandıran OHAL uygulamalarının artık son bulması gerekmektedir.

15280

Bu bağlamda;

- 1- Kasım 2016'dan itibaren Van il sınırları içerisinde demokratik ve barışçıl gösteri, yürüyüş, açık hava toplantısı, basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stand kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının yasaklanmasının somut gerekçesi var mıdır? Varsa nelerdir?
- 2- Van ili sınırları dahilinde periyodik hale getirilen ve 1000 günü aşan eylem ve etkinlik yasağı hayatın doğal akışına ve demokratik düzenin işleyişine uygun mudur?
- 3- Anayasa'nın 34'üncü maddesiyle yurttaşların garanti alınan haklarının kullanılmasının engellenmemesi amacıyla Bakanlığınızın aldığı tedbirler nelerdir?
- 4- Van'da herhangi bir zamansal ve mekânsal sınırlamaya tabii tutulmayan eylem ve etkinlik yasağının daha ne kadar sürdürülmesi amaçlanmaktadır?
- 5- HDP Gevaş 3'üncü Olağan Kongresi'ne halkın davet edilmesi amacıyla broşür dağıtılmasının engellenmesinin hukuki dayanağı var mıdır? Varsa, söz konusu Anayasal ve yasal hukuki gerekçeler nelerdir?
- 6- Siyasi partilerin çalışma yapmasına imkan tanıyan ve bunu güvence altına alan hukuki metinler söz konusuysen Gevaş Kaymakamlığı neyi amaçlamaktadır?
- 7- Gevaş'ta siyasi parti çalışmaları kapsamına giren bir anayasal hakkı engelleyenler hakkında herhangi bir inceleme başlatılacak mıdır?